

АНОТАЦІЯ

Вербановський В.В. Протидія корупційним ризикам в системі публічної служби. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування. – Національний університет «Одеська політехніка» МОН України, Одеса, 2023.

Дисертація присвячена дослідженню протидії корупційним ризикам в системі публічної служби.

У *вступі* до дисертації обґрунтовано актуальність дослідження, сформульовано мету та завдання, визначено об'єкт, предмет роботи. Розкрито наукове та практичне значення дисертаційного дослідження.

Перший розділ присвячений теоретико-методологічним засадам дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби.

Удосконалено концептуальні положення щодо розуміння методології наукових досліджень у сфері публічного управління, зокрема, визначено поняття «методологія дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби» як систему загальнотеоретичних принципів, методологічних підходів та наукових методів, які застосовуються задля отримання нових та обміркування вже існуючих знань під час наукового дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби.

Аргументовано, що теоретичний інтерес щодо протидії корупційним ризикам в системі публічної служби з'явився лише на початку ХХІ століття та обумовлювався активізацією досліджень в межах міжнародного наукового дискурсу відносно вказаної проблематики. Здійснено періодизацію наукових досліджень протидії корупційним ризикам у системі публічної служби на два взаємопов'язані та взаємозалежні періоди.

Аргументовано, що перший період (1995 – 2014 рр.) обумовлений існуванням в незалежній українській державі жвавої дискусії щодо необхідності антикорупційного законодавства в середині 90-х років ХХ

століття. Для нього притаманні загальнотеоретичні напрацювання щодо розуміння сутності корупційних ризиків, зокрема, й в системі публічної служби. Окремі елементи окресленої проблематики розкриваються науковцями під час встановлення детермінантів корупції у дисертаційних дослідженнях та в незначній кількості наукових статей. Однак комплексне дослідження відсутнє з огляду на відсутність у тогочасному антикорупційному законодавстві положень про корупційні ризики.

Встановлено, що реформування антикорупційного законодавства серед новел закріпило категорію «корупційний ризик», що обумовило початок другого періоду становлення розуміння протидії корупційним ризикам в системі публічної служби (з 2014 р.). Для даного періоду притаманний поступовий перехід від загальнотеоретичних напрацювань щодо розуміння сутності корупційних ризиків, до конкретних дисертаційних досліджень та наукових статей, предметом яких є саме розкриття сутності корупційних ризиків у діяльності окремих суб'єктів публічної служби, а також механізм протидії останнім. Окрім того, нормативна визначеність корупційних ризиків обумовила появу перших комплексних досліджень, що стосуються тематики даного дисертаційного дослідження.

Дістали подальшого розвитку структурні елементи категоріального апарату дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби, шляхом надання авторських визначень понять «корупційні ризики в системі публічної служби», «фактор корупційного ризику в системі публічної служби», «управління корупційними ризиками в системі публічної служби», «протидія корупційними ризикам в системі публічної служби». Зокрема, під корупційними ризиками слід розуміти сукупність об'єктивно існуючих зовнішніх та внутрішніх факторів, які не підлягають повноцінному контролю та обумовлюють використання особою, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або відповідної обіцянки для себе чи інших осіб. Під поняттям «фактор корупційного ризику в системі публічної служби», вважаємо за доцільне,

розуміти умови та інші чинники, які обумовлюють та сприяють розвитку корупційної поведінки у діяльності уповноважених суб'єктів публічної служби. Термін «управління корупційними ризиками в системі публічної служби» на нашу думку, варто застосовувати в значенні діяльності уповноважених суб'єктів, що спрямована на встановлення та оцінку корупційних ризиків, а також своєчасного вжиття необхідних заходів для мінімізації негативного впливу останніх у процесі здійснення публічної служби. Натомість під поняттям «протидія корупційними ризикам в системі публічної служби» слід розуміти широкий спектр дій, спрямованих на мінімізацію обсягів та усунення в системі публічної служби об'єктивно існуючих зовнішніх та внутрішніх факторів, які не підлягають повноцінному контролю та обумовлюють використання особою, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або відповідної обіцянки для себе чи інших осіб.

Другий розділ присвячений наданню змістовної характеристики механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні та світі.

З'ясовано, що стандарти діяльності органів публічної адміністрації у сфері протидії корупційним ризикам відображені в міжнародних документах. Всю сукупність останніх класифіковано на дві групи: загальна та спеціальна. Перша група (загальна) включає міжнародні акти, які спрямовані на формування загальних механізмів доброчесності публічної служби та етичних стандартів поведінки її представників. Друга група (спеціальна) містить в собі міжнародні документи, положення яких безпосередньо спрямовані на вирішення проблематики корупційних ризиків у системі публічної служби.

Охарактеризовано досвід Королівства Нідерландів, Республіки Болгарія, Литовської Республіки, Республіки Молдова, Республіки Казахстан та інших країн світу щодо протидії корупційним ризикам у системі публічної служби. Доведено, що в силу своєрідності правових систем окремої держави,

організаційно-правове забезпечення досліджуваної сфери суспільних відносин в кожній країні також є своєрідним і особливим.

Удосконалено теоретичні підходи щодо розуміння системи механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні. Також дістали подальшого розвитку напрацьовані теоретико-правовою наукою знання щодо окремих внутрішніх та зовнішніх механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні.

З'ясовано, що чинним національним антикорупційним законодавством визначено систему механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні. Остання, з огляду на передумови появи корупційних ризиків в органах публічної влади, поділяється на внутрішні та зовнішні механізми.

Внутрішні механізми являють собою систему заходів, які проводяться безпосередньо органом публічного управління з метою мінімізації обсягів та усунення корупційних ризиків і корупції в цілому. Визначено, що чинне антикорупційне законодавство до внутрішніх механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні дає змогу віднести: прийняття антикорупційних програм, спрямованих на управління корупційними ризиками у діяльності конкретного суб'єкта публічного управління; забезпечення якісного та прозорого добору і розстановки кадрів шляхом проведення конкурсного відбору відповідно до вимог чинного національного законодавства та за результатами проведення спеціальної перевірки осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави; вжиття заходів щодо забезпечення подання особами, які претендують на зайняття відомостей про працюючих в органі близьких осіб та подальшої актуалізації такої інформації стосовно близьких осіб працюючих публічних управлінців; організацію навчальних та інших заходів, консультативної допомоги для працівників органу публічного управління з метою підвищення кваліфікаційного рівня останніх щодо протидії корупційним ризикам в системі публічної служби; створення у складі органів

публічного управління структурних підрозділів (уповноваженої особи), відповідальних за проведення оцінки корупційних ризиків та безпосереднє проведення останньої; перевірка інформації, що міститься у зверненнях фізичних або юридичних осіб, засобах масової інформації, інших джерелах, у тому числі отриманої через спеціальну телефонну лінію, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку щодо наявності корупційних ризиків у діяльності працівників системи публічної служби.

Визначено, що зовнішні механізми – механізми протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні, які являють собою систему заходів, що провадяться уповноваженими органами з питань запобігання та протидії корупції з метою мінімізації обсягів й усунення корупційних ризиків і корупції в системі публічної служби в Україні. Наголошено, що чинне антикорупційне законодавство до зовнішніх механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні дає змогу віднести: усунення корупціогенних факторів в законодавчих та інших нормативно-правових актах шляхом проведення антикорупційної експертизи; фінансовий контроль за суб'єктами публічної адміністрації; мінімізація безпосередніх контактів та можливостей впливу у процесі прийняття управлінських рішень щодо надання послуг або будь-якої іншої взаємодії з третіми особами; участь громадськості в заходах щодо запобігання корупції; діяльність органів уповноважених на запобігання корупції.

Третій розділ присвячений висвітленню шляхів вдосконалення протидії корупційним ризикам в системі публічної служби.

Встановлено специфіку реалізації основних принципів стратегії протидії корупції в системі публічної служби на 2020–2024 роки: оптимізації функцій держави та місцевого самоврядування, цифрової трансформації реалізації повноважень органами державної влади та місцевого самоврядування, створення більш зручних та законних способів задоволення потреб фізичних і юридичних осіб, забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, формування суспільної

нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства.

Запропоновано прогресивні інструменти удосконалення організаційно-правового механізму протидії корупції в системі публічної служби, зокрема, наголошено на необхідність застосування аутсорсингу, антикорупційного аудиту, ротації кадрів системи публічної служби та вдосконаленні антикорупційного законодавства.

Удосконалено концептуальні положення щодо протидії корупційним ризикам у системі публічної служби. Встановлено, що остання повинна передбачати конкретні механізми у окремих сферах. Зокрема, автором визначено систему корупційних ризиків у оборонній сфері, сфері земельних правовідносин, сфері судової влади, сфері надання адміністративних послуг та сфері місцевого управління. Запропоновано перспективні напрями їхньої мінімізації та усунення.

В тексті дисертаційної роботи розміщено власні нароби автора дисертаційного дослідження, зокрема:

вперше:

- аргументовано, що теоретичний інтерес щодо протидії корупційним ризикам в системі публічної служби з'явився лише на початку ХХІ століття та обумовлювався поступовою активізацією міжнародної спільноти відносно вказаної проблематики. Здійснено періодизацію наукових досліджень протидії корупційним ризикам в системі публічної служби на два взаємопов'язані та взаємозалежні періоди;

- з'ясовано, що стандарти діяльності органів публічної адміністрації у сфері протидії корупційним ризикам відображені в міжнародних документах. Всю сукупність останніх класифіковано на дві групи: загальну та спеціальну;

- охарактеризовано досвід Королівства Нідерландів, Республіки Болгарія, Литовської Республіки, Республіки Молдова та Республіки Казахстан та інших країн щодо протидії корупційним ризикам у системі публічної служби. Доведено, що в силу своєрідності правової системи кожної

держави, організаційно-правове забезпечення досліджуваної сфери суспільних відносин в кожній країні також є особливим;

- встановлено специфіку реалізації основних принципів стратегії протидії корупції в системі публічної служби на 2020–2024 роки: оптимізація функцій держави та місцевого самоврядування, цифрова трансформація реалізації повноважень органами публічної влади та місцевого самоврядування, створення більш зручних та законних способів задоволення потреб фізичних і юридичних осіб, забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, формування суспільної нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права;

- запропоновано прогресивні інституційні інструменти удосконалення організаційно-правового механізму протидії корупції в системі публічної служби, зокрема, наголошено на необхідність застосування аутсорсингу, антикорупційного аудиту, ротації кадрів системи публічної служби, та вдосконаленні антикорупційного законодавства;

удосконалено:

- концептуальні положення щодо розуміння методології наукових досліджень у сфері публічного управління, зокрема, визначено поняття «методологія дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби» як систему загальнотеоретичних принципів, методологічних підходів і наукових методів, які застосовуються з метою отримання нових та обміркування вже існуючих знань під час наукового дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби;

- теоретичні підходи щодо розуміння системи механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні;

- наукові уявлення щодо сутності внутрішніх та зовнішніх механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні;

дістали подальшого розвитку:

- структурні елементи категоріального апарату дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби, шляхом надання авторських визначень понять «корупційні ризики в системі публічної служби», «фактор корупційного ризику в системі публічної служби», «управління корупційними ризиками в системі публічної служби», «протидія корупційними ризикам в системі публічної служби»;

- напрацьовані теоретико-методологічні засади щодо внутрішніх механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні, зокрема: прийняття антикорупційних програм; забезпечення якісного та прозорого добору і розстановки кадрів; вжиття заходів щодо забезпечення подання особами, що претендують на зайняття відомостей про працюючих в органі близьких осіб і подальшої актуалізації такої інформації стосовно близьких осіб працюючих публічних управлінців; організацію навчальних та інших заходів, консультаційної допомоги для працівників органу публічного управління; створення у складі органів публічного управління структурних підрозділів (уповноваженої особи), відповідальних за проведення оцінки корупційних ризиків і безпосереднє проведення останньої; перевірка інформації, що міститься у зверненнях фізичних або юридичних осіб, засобах масової інформації, інших джерелах, у тому числі отриманої через спеціальну телефонну лінію, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку щодо наявності корупційних ризиків у діяльності працівників системи публічної служби;

- наукові уявлення щодо своєрідностей щодо таких зовнішніх механізмів протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні як: усунення корупціогенних факторів у законодавчих та інших нормативно-правових актах шляхом проведення антикорупційної експертизи; фінансовий контроль за суб'єктами публічної адміністрації; мінімізація безпосередніх контактів і можливостей впливу у процесі прийняття управлінських рішень щодо надання послуг або будь-якої іншої взаємодії з третіми особами; участь

громадськості в заходах щодо запобігання корупції; діяльність органів уповноважених на запобігання корупції;

- концептуальні положення щодо протидії корупційним ризикам у системі публічної служби у окремих її сферах. Зокрема, автором визначено систему корупційних ризиків у сфері земельних правовідносин, оборонній сфері, сфері судової влади, сфери надання адміністративних послуг і сфери місцевого управління. та запропоновано перспективні напрями їхньої мінімізації та усунення.

Ключові слова: корупція, публічне управління, корупційний ризик, протидія, зовнішні механізми, внутрішні механізми, система публічної служби, орган публічної влади.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Вербановський В.В. Механізми протидії корупційним ризикам в системі публічної служби: міжнародний досвід. *Актуальні проблеми державного управління*. Вип. 3. 2021. С. 194-198. URL: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa3842021246400>
2. Вербановський В.В. Методологічні засади та категоріальний апарат дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби. *Право та державне управління*. Вип. 1. 2022. С. 232-238. URL: <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.1.34>
3. Вербановський В.В. Реалізація принципів стратегії протидії корупції в системі публічної служби: теоретико-методологічний аспект. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. Вип. 30. 2022. С. 14-18. URL: <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2022.30.2>
4. Вербановський В.В. Шляхи вдосконалення організаційно-правового механізму протидії корупції в системі публічної служби. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*.

Серія: Публічне управління та адміністрування. Т. 33 (72). Вип. 2. 2022. С. 13-16. URL: <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.2/03>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Вербановський В.В. Конфлікт інтересів як корупційний ризик під час проходження публічної служби. *Актуальні питання державно-правового розвитку України*: матер. V Міжнар. наук.-практ. конфер., 10-12 червня 2020 року, м. Одеса. С.32-34.

6. Вербановський В.В. Проблеми реалізації та шляхи вдосконалення антикорупційної політики в системі органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні. *Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди*: матер. Всеук. наук.-практ. конфер. за міжнар. уч., Одеса, 2020. ОРІДУ НАДУ при Президентові України. С. 300-301. URL: http://oridu.odessa.ua/9/buk/pua_25.pdf

7. Вербановський В.В. Протидія корупційним ризикам в системі публічної служби: світовий досвід. *Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 8 жов. 2021 р. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2021. С. 260-261. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/27102021.pdf>

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

8. Вербановський В.В. Внутрішні механізми протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні. *Veda a perspektivy*: міжнар. мультидисципл. журнал. Praha, České republika. Вип. 2 (9). 2022. С. 32-40. URL: <https://doi.org/10.52058/2695-1584-2022-2%289%29-32-40>

ABSTRACT

Verbanovsky V.V. Combating corruption risks in the public service system. – Qualification work on manuscript rights.

Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in the field 28 "Public management and administration" in the specialty 281 "Public management and administration". Odesa Polytechnic National University, Odesa, 2023.

The dissertation is devoted to the study of countering corruption risks in the public service system.

The *first chapter* is devoted to the theoretical and methodological foundations of the study of combating corruption risks in the public service system.

The conceptual provisions regarding the understanding of the methodology of scientific research in the field of public administration have been improved, in particular, the concept of "methodology of research against corruption risks in the public service system" has been defined as a system of general theoretical principles, methodological approaches and scientific methods that are used to obtain new and consider existing knowledge under the time of the scientific study of combating corruption risks in the public service system.

It is argued that the theoretical interest in combating corruption risks in the public service system appeared only at the beginning of the 21st century and was conditioned by the intensification of research within the international scientific discourse regarding the specified issue. The periodization of scientific research on combating corruption risks in the public service system was carried out into two interrelated and interdependent periods.

It is argued that the first period (1995 - 2014) is due to the existence of a lively debate in the independent Ukrainian state regarding the need for anti-corruption legislation in the mid-90s of the 20th century. It is characterized by general theoretical studies on understanding the essence of corruption risks, in particular, in the public service system. Individual elements of the outlined problems are revealed

by scientists when establishing the determinants of corruption in dissertation studies and in a small number of scientific articles. However, there is no comprehensive study due to the lack of provisions on corruption risks in the anti-corruption legislation of that time.

It was established that the reform of anti-corruption legislation among the novelties fixed the category "corruption risk", which led to the beginning of the second period of formation of the understanding of countering corruption risks in the public service system (since 2014). This period is characterized by a gradual transition from general theoretical studies on understanding the essence of corruption risks to specific dissertation studies and scientific articles, the subject of which is the disclosure of the essence of corruption risks in the activities of individual subjects of the public service, as well as the mechanism of countering the latter. In addition, the normative definition of corruption risks led to the appearance of the first comprehensive studies that are tangentially related to the subject of this dissertation research.

The structural elements of the categorical apparatus for the study of combating corruption risks in the public service system received further development, by providing author's definitions of the concepts "corruption risks in the public service system", "corruption risk factor in the public service system", "corruption risk management in the public service system", "combating corruption risks in the public service system". In particular, corruption risks should be understood as a set of objectively existing external and internal factors that are not subject to full control and condition the use by a person of official powers or related opportunities for the purpose of obtaining an improper benefit or a corresponding promise for himself or others persons Under the concept of "corruption risk factor in the public service system", we consider it appropriate to understand the conditions and other factors that determine and contribute to the development of corrupt behavior in the activities of authorized public service entities. In our opinion, the term "management of corruption risks in the public service system" should be used in the meaning of the activity of authorized subjects aimed at establishing and assessing corruption risks,

as well as timely taking the necessary measures to minimize the negative impact of the latter in the process of public service. Instead, the concept of "anti-corruption risks in the public service system" should be understood as a wide range of actions aimed at minimizing the volume and elimination of objectively existing external and internal factors in the public service system that are not subject to full control and condition the use by a person of official duties granted to him powers or opportunities related to them in order to obtain an improper benefit or a corresponding promise for themselves or others.

The *second chapter* is devoted to providing a meaningful description of the mechanisms for countering corruption risks in the public service system in Ukraine and the world.

It was found that the standards of public administration bodies in the field of countering corruption risks are reflected in international documents. The entire set of the latter is classified into two groups: general and special. The first group (general) includes international acts aimed at forming general mechanisms of public service integrity and ethical standards of behavior of its representatives. The second group (special) contains international documents, the provisions of which are directly aimed at solving the problem of corruption risks in the public service system.

The experience of the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Bulgaria, the Republic of Lithuania, the Republic of Moldova, the Republic of Kazakhstan and other countries of the world in combating corruption risks in the public service system is characterized. It is proved that due to the peculiarity of the legal systems of a separate state, the organizational and legal provision of the researched sphere of social relations in each country is also peculiar and special.

Theoretical approaches to understanding the system of mechanisms for countering corruption risks in the public service system in Ukraine have been improved. Also, the knowledge developed by theoretical and legal science regarding individual internal and external mechanisms of countering corruption risks in the system of public service in Ukraine was further developed.

It was found that the current national anti-corruption legislation defines a system of mechanisms for countering corruption risks in the public service system in Ukraine. The latter, taking into account the prerequisites for the appearance of corruption risks in public authorities, is divided into internal and external mechanisms.

Internal mechanisms represent a system of measures that are carried out directly by the public administration body with the aim of minimizing the volume and elimination of corruption risks and corruption in general. It was determined that the current anti-corruption legislation makes it possible to attribute to the internal mechanisms of countering corruption risks in the public service system in Ukraine: the adoption of anti-corruption programs aimed at managing corruption risks in the activities of a specific subject of public administration; ensuring high-quality and transparent selection and placement of personnel through competitive selection in accordance with the requirements of current national legislation and based on the results of a special inspection of persons applying for positions related to the performance of state functions; taking measures to ensure submission by persons who claim to be employed of information about relatives working in the body and further updating of such information regarding relatives of working public managers; organization of educational and other events, consulting assistance for employees of the public administration body with the aim of improving the qualification level of the latter in countering corruption risks in the public service system; creation of structural subdivisions (authorized person) within public administration bodies responsible for assessing corruption risks and directly conducting the latter; verification of information contained in applications of individuals or legal entities, mass media, other sources, including received through a special telephone line, official websites, and electronic means of communication regarding the presence of corruption risks in the activities of employees of the public service system.

It was determined that external mechanisms are mechanisms for countering corruption risks in the system of public service in Ukraine, which represent a system

of measures carried out by authorized bodies on the prevention and counteraction of corruption in order to minimize the volume and eliminate corruption risks and corruption in the system of public service in Ukraine. It is emphasized that the current anti-corruption legislation makes it possible to attribute to the external mechanisms of countering corruption risks in the public service system in Ukraine: the elimination of corruption-inducing factors in legislative and other normative legal acts by conducting an anti-corruption examination; financial control over public administration entities; minimization of direct contacts and opportunities for influence in the process of making management decisions regarding the provision of services or any other interaction with third parties; public participation in measures to prevent corruption; activity of bodies authorized to prevent corruption.

The *third chapter* is devoted to highlighting the ways of improving countermeasures against corruption risks in the public service system.

The specifics of the implementation of the main principles of the anti-corruption strategy in the public service system for 2020–2024 have been established: optimization of the functions of the state and local self-government, digital transformation of the exercise of powers by state authorities and local self-government, creation of more convenient and legal ways to meet the needs of individuals and legal entities, ensuring the inevitability of legal responsibility for corruption and corruption-related offenses, the formation of public intolerance to corruption, the establishment of a culture of integrity and respect for supremacy.

Progressive tools for improving the organizational and legal mechanism of combating corruption in the public service system are proposed, in particular, the need for outsourcing, anti-corruption audit, personnel rotation of the public service system and improvement of anti-corruption legislation is emphasized.

Conceptual provisions on combating corruption risks in the public service system have been improved. It was established that the latter should provide for specific mechanisms in certain areas. In particular, the author has identified a system of corruption risks in the defense sphere, the sphere of land legal relations, the sphere of judicial power, the sphere of providing administrative services and the sphere of

local government. Prospective directions for their minimization and elimination are proposed.

The text of the dissertation contains the author's own works of the dissertation research, in particular:

for the first time:

- it is argued that theoretical interest in combating corruption risks in the public service system appeared only at the beginning of the 21st century and was conditioned by the gradual activation of the international community in relation to the specified issue. The periodization of scientific research on combating corruption risks in the public service system was carried out into two interrelated and interdependent periods;

- it was found that the standards of activity of public administration bodies in the field of combating corruption risks are reflected in international documents. The entire set of the latter is classified into two groups: general and special;

- the experience of the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Bulgaria, the Republic of Lithuania, the Republic of Moldova and the Republic of Kazakhstan and other countries in combating corruption risks in the public service system is characterized. It has been proven that due to the uniqueness of the legal system of each state, the organizational and legal provision of the studied sphere of social relations in each country is also special;

- the specifics of the implementation of the main principles of the anti-corruption strategy in the public service system for 2020–2024 have been established: optimization of the functions of the state and local self-government, digital transformation of the exercise of powers by public authorities and local self-government, creation of more convenient and legal ways to meet the needs of individuals and legal entities, ensuring the inevitability of legal responsibility for corruption and corruption-related offenses, forming public intolerance to corruption, establishing a culture of integrity and respect for the rule of law;

- progressive institutional tools for improving the organizational and legal mechanism for combating corruption in the public service system were proposed, in

particular, the need to use outsourcing, anti-corruption audit, personnel rotation of the public service system, and improvement of anti-corruption legislation was emphasized;

improved:

- conceptual provisions regarding the understanding of the methodology of scientific research in the field of public administration, in particular, the concept of "research methodology for countering corruption risks in the public service system" is defined as a system of general theoretical principles, methodological approaches and scientific methods that are used for the purpose of obtaining new and considering existing knowledge during a scientific study of combating corruption risks in the public service system;

- theoretical approaches to understanding the system of mechanisms for countering corruption risks in the public service system in Ukraine;

- scientific ideas about the essence of internal and external mechanisms for countering corruption risks in the public service system in Ukraine;

received further development:

- structural elements of the categorical apparatus of the study of countering corruption risks in the public service system, by providing author's definitions of the concepts "corruption risks in the public service system", "corruption risk factor in the public service system", "management of corruption risks in the public service system", "counteraction corruption risks in the public service system";

- developed theoretical and methodological principles regarding the internal mechanisms of countering corruption risks in the public service system in Ukraine, in particular: adoption of anti-corruption programs; ensuring high-quality and transparent selection and placement of personnel; taking measures to ensure submission by persons applying for employment of information about relatives working in the body and further updating of such information regarding relatives of working public managers; organization of educational and other events, consulting assistance for employees of the public administration body; creation of structural subdivisions (authorized person) within public administration bodies responsible for

assessing corruption risks and directly conducting the latter; verification of information contained in applications of individuals or legal entities, mass media, other sources, including received through a special telephone line, official websites, electronic means of communication regarding the presence of corruption risks in the activities of employees of the public service system;

- scientific ideas about the peculiarities of such external mechanisms for countering corruption risks in the public service system in Ukraine as: elimination of corruption-inducing factors in legislative and other normative legal acts by conducting an anti-corruption examination; financial control over public administration entities; minimization of direct contacts and opportunities for influence in the process of making management decisions regarding the provision of services or any other interaction with third parties; public participation in measures to prevent corruption; activity of bodies authorized to prevent corruption;

- conceptual provisions on countering corruption risks in the public service system in its individual areas. In particular, the author identified a system of corruption risks in the field of land legal relations, the defense field, the field of judicial power, the field of providing administrative services, and the field of local government. and promising directions for their minimization and elimination are proposed.

Key words: corruption, public administration, corruption risk, counteraction, external mechanisms, internal mechanisms, public service system, public authority.

LIST OF PUBLISHED PAPERS ON THE TOPICS OF THE DISSERTATION

Papers in which the main scientific results of the dissertation are published:

1. Verbanovsky V.V. Mechanisms for counteracting corruption risks in the public service system: international experience. *Actual problems of public administration*. Vol. 3. 2021. P. 194-198. URL: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa3842021246400>

2. Verbanovsky V.V. Methodological principles and categorical apparatus of the study of combating corruption risks in the public service system. *Law and public administration*. Vol. 1. 2022. P. 232-238. URL: <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.1.34>

3. Verbanovsky V.V. Implementation of the principles of anti-corruption strategy in the public service system: theoretical and methodological aspect. *Public management and administration in Ukraine*. Vol. 30. 2022. P. 14-18. URL: <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2022.30.2>

4. Verbanovsky V.V. Ways of improving the organizational and legal mechanism of combating corruption in the public service system. *Academic notes of the Tavri National University named after V.I. Vernadskyi. Series: Public management and administration*. T. 33 (72). Vol. 2. 2022. P. 13-16. URL: <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.2/03>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Verbanovsky V.V. Conflict of interest as a corruption risk during public service. *Actual issues of state and legal development of Ukraine: material of V International scientific and practical conference, 10-12 June 2020, Odesa*. P.32-34.

6. Verbanovsky V.V. Implementation problems and ways to improve anti-corruption policy in the system of state authorities and local self-government in Ukraine. *Public administration: traditions, innovations, global trends*. All-Ukrainian scientific and practical conference with international participation, Odesa: Odessa Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, 2020. ORIDU NADU under President of Ukraine. 300-301. URL: http://oridu.odessa.ua/9/buk/pua_25.pdf

7. Verbanovsky V.V. Combating corruption risks in the public service system: global experience. *Public administration: traditions, innovations, global trends* : Materials of All-Ukrainian scientific and practical conference with international participation (October 8, 2021, Odesa) / Odessa Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the

President of Ukraine, 2021. P. 260-261. URL:
<http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/27102021.pdf>

Works that additionally reflect the scientific results of the dissertation:

8. Verbanovsky V.V. Internal mechanisms for combating corruption risks in the public service system in Ukraine. *Veda a perspektivy*: international multidisciplinary magazine. Praha, Czech Republic. Vol. 2 (9). 2022. P. 32-40. URL: <https://doi.org/10.52058/2695-1584-2022-2%289%29-32-40>